

Australian Government

Department of Health, Disability and Ageing

Приоритет на деменцији

Чинимо промене како бисмо побољшали подршку особама које живе са деменцијом у свакој фази неге

Март 2025. године

Реформа бриге о старим лицима

Влада Аустралије чини позитивне промене у вези бриге о старим лицима. Ове промене - познате као реформе бриге о старим лицима - побољшаће бригу о старим особама у Аустралији сада и у будућности.

Многе од ових реформи су одговор на препоруке које је дала Royal Commission у вези квалитета и безбедности бриге о старим лицима. Наша визија је да старијим лицима пружимо најквалитетнију негу усмерену на особу, где и када им је потребна.

Кроз реформе, особе које живе са деменцијом и њихови неговатељи ће добијати подршку која им је потребна након постављања дијагнозе, како би могле да остану дуже у свом дому и добијају висококвалитетне и стручне услуге неге старих лица са деменцијом.

Промене се односе на начине неге особа са деменцијом како би се подржали упуту које дају лекари опште праксе, обука о деменцији за лекаре опште праксе и особље које се бави негом старих лица, више подршке у раним фазама и услугама на терену, услугама привремене неге и образовања за неговатеље, дизајнирање смештаја погодним за особе са деменцијом и минимална употреба рестриктивних мера.

Деменција у Аустралији

Преко 400.000 Аустралијанаца живи са деменцијом

Деменција је узрок смрти број #1 за жене

Деменција је свеукупни узрок смрти број #2 у Аустралији, након срчаних обољења

Особе које су смештене у болницу због деменције, остају пет пута дуже од просечног боравка у болници

Скоро 2/3 Аустралијанаца са деменцијом су жене

Преко половине лица, смештених у домовима за старе особе, живе са деменцијом

Иницијативе и програми

National Dementia Support Program

The National Dementia Support Program [Национални програм подршке за деменцију] има за циљ да помогне људима који живе са деменцијом или доживљавају когнитивни пад, њиховим неговатељима, и мрежама подршке, да разумеју више о деменцији и да им пружи подршку:

- да их оспособљавају да доносе одлуке са довољно обавештења о услугама подршке које су им потребне
- да их повеже са одговарајућим службама тако да могу самостално да одлучују и живе добро са деменцијом што је могуће дуже

The National Dementia Support Program нуди подршку путем саветовања, подучавања, вебинара, посебну помоћ за угрожене заједнице, и услуге библиотеке преко интернета.

Подршка је такође, доступна преко **National Dementia Helpline [Национална линија помоћи за деменцију]**, бесплатне и поверљиве информације путем телефона и е-поште и службе подршке.

Ова национална линија се може контактирати на **1800 100 500** (24/7, 365 дана у години) или преко е-поште на helpline@dementia.org.au

Dementia Friendly Communities

The Dementia Friendly Communities program [Програм прихватљивости деменције у заједницама] има за циљ смањење стигме која окружује деменцију и повећање разумевања, свести и прихватања деменције на нивоу заједнице.

The Dementia Friendly Communities program укључује следеће кључне компоненте:

- Dementia Friends [Пријатељи деменције], и Dementia Friends Hosts [домаћини пријатеља деменције] који су оспособљени и опремљени да воде предавања подизања свести у својим сопственим заједницама
- Dementia Alliances [Савези за деменцију], одрживе групе локалног становништва које развијају акционе планове како би помогли својим заједницама да буду прихватљиве према деменцији
- Финансијска средства за ангажовање заједнице за локалне пројекте који подстичу укључивање и повезивање особа које живе са деменцијом у својим заједницама
- Подршка за помоћ организацијама и предузећима у заједници да постану више инклузивна према особама које живе са деменцијом и да буду препозната као места која прихватају деменцију

Да би сазнали више, посетите интернет страницу health.gov.au/our-work/dementia-friendly-communities

Начини подршке за деменцију у Primary Health Networks

Primary Health Networks [Мреже примарне здравствене заштите] су развиле локалне начине подршке за деменцију, тако што помажу лекарима опште праксе да повежу особе које живе са деменцијом са додатном клиничком и локалном подршком која им је потребна.

Ови специфични начини подршке за деменцију помажу здравственим радницима да пруже бољу помоћ пацијентима у свим фазама дијагнозе деменције и неге.

Начини подршке укључују:

- упућивање на више специјализоване услуге процене и дијагностике где је потребно
- упућивање на постдијагностичке услуге и подршку особама које живе са деменцијом, њиховим неговатељима и породицама

Primary Health Networks и Dementia Australia су развиле ресурсе за особе које живе са деменцијом, њихове неговатеље и мреже подршке како би разумели која помоћ и услуге су доступне и њиховој локалној области.

Праћење података о деменцији

Национални центар за праћење деменције се налази при Australian Institute of Health and Welfare:

- води рутинско праћење деменције у Аустралији
- бави се постојећим недостацима у подацима
- обавештава о специфичним потребама правилника за Аустралијанце који живе са деменцијом

Нови подаци су сада доступни на:

- појава деменције код млађих особа
- ментално здравље особа са деменцијом
- веза између здравља и бриге о старима код особа са деменцијом

Стратегија за деменцију, старење и бригу о старим лицима

Стратегија за деменцију, старење и бригу о старим лицима је иницијатива организације Medical Research Future Fund. Према дестогодишњем инвестиционом плану, \$185 милиона биће уложено у истраживање између 2018-19. године и 2028-29. године. Ово истраживање ће дати подршку старијим Аустралијанцима да одрже своје здравље и квалитет живота, дуже живе самостално и добију негу када је потребно.

National Dementia Action Plan

National Dementia Action Plan (Action Plan) [Национални деменција акциони план] 2024–2034 је заједничка дестогодишња иницијатива између Владе Аустралије и Влада држава и територија. Ово укључује осам акција на високом нивоу које имају за циљ повећање свести о деменцији, смањење ризика од деменције код становништва, и пружање боље координисаних услуга за особе које живе са деменцијом, њихове породице и неговатеље широм Аустралије.

Action Plan ће пратити напредовање плана и објављивати годишњи извештај преко свог контролног индикатора Националног деменција акционог плана, а који је развио Australian Institute of Health and Welfare [Аустралијски институт за здравље и добробит].

Action Plan пружа прилику да се направе стварне и трајне позитивне промене како би се побољшао квалитет живота за особе које живе са деменцијом у Аустралији.

Да сазнате више, посетите интернет страницу, health.gov.au/our-work/national-dementia-action-plan

Подршка за деменционо понашање

Стратегије подршке усмерене на особу у вези са деменционим понашањем могу довести до бољих исхода за особе које живе са деменцијом и оне који брину о њима. Услуге бесплатне подршке у вези деменционог понашања пружају додатну специјализовану и персонализовану помоћ породицама, неговатељима и здравственим радницима и особљу које се бави негом старих лица тамо где бихејвиорлни и психолошки симптоми деменције утичу на негу особа које живе са деменцијом.

Услуге подршке у вези деменционог понашања се сада могу добити преко Dementia Support Australia и њихова помоћ се може добити 24/7 на **1800 699 799** или посетите интернет страницу dementia.com.au

Dementia Behaviour Management Advisory Service

Dementia Behaviour Management Advisory Service [Саветодавна служба за руковођење деменционим понашањем] пружа подршку и савете када благи до умерени бихејвиорлни и психолошки симптоми деменције утичу на негу или квалитет живота особе која живи са деменцијом. Обучени консултанти раде у било ком окружењу (укључујући заједнице, домове за старе особе, и здравствене установе), било где у Аустралији (укључујући руралне и удаљене области) и без обзира на године особе која живе са деменцијом. Њихова улога је:

- обезбеђивање подршке пружаоцима услуга и појединцима који воде бригу о особама које живе са деменцијом
- помоћ пружаоцима услуга и неговатељима да разумеју узроке и/или покретаче деменционог понашања
- помоћ пружаоцима услуга и неговатељима да развију стратегије које максимално побољшавају функцију, смањују бол, подржавају друге незадовољене потребе, и унапређују ангажовање

Тимови за реаговање на тешка деменциона понашања

Одобрени пружаоци неге у домовима за старе особе могу захтевати помоћ од тимова за реаговање на тешка деменциона понашања како би збринула потребе особа које живе са тешким бихејвиорлним и психолошким симптомима деменције.

Тимови за реаговање на тешка деменциона понашања ће сарађивати са мрежом за негу да:

- разумеју узроке који доводе до промене у понашању и развију прилагођене планове неге који могу да допуне планове подршке у вези понашања
- повећају знање особља кроз стратегије моделирања
- обезбеде сталне смернице за примену препорука

Специјализована нега деменције

Specialist Dementia Care Program [Програм специјализоване неге] у вези деменције пружа подршку особама са веома тешким бихејвиорлним и психолошким симптомима деменције, када се потребе подршке не могу задовољити у домовима за негу старих лица. Овај програм омогућава специјализовану негу за особе које живе са деменцијом у околностима где:

- особа има веома тешку деменцију компликовану физичком агресијом или другим понашањем
- дом за негу старих лица или неговатељи не могу да контролишу понашање особе, чак ни уз помоћ других служби

Нега у малим групама се пружа у окружењу налик мањој кући погодној за деменцију у којој особе које живе са деменцијом могу да добију:

- персонализовану, циљно усмерену негу коју пружа особље обучено за рад са особама са деменцијом
- подршку специјализованих клиничких служби

Specialist Dementia Care Program у вези деменције је прелазни програм са циљем да умањи или стабилизује бихејвиорлне симптоме деменције у оквиру од 12 месеци у просеку.

Овај програм има за циљ да функционише са пружаоцима услуга у домовима за старе особе да:

- обезбеди подршку особама које живе са деменцијом да пређу у и из дома за старе особе по потреби
- развије најбољу негу, без рестриктивних мера, у окружењу погодном за деменцију
- подржи особе да се преселе у мање интензивне установе за негу када им више не буде потребна нега кроз овај програм

- функционише заједно са владиним државним и територијалним службама и службама за бихејвиорлну подршку
- побољша квалитет живота особама које живе са веома тешким бихејвиорлним и психолошким симптомима деменције

Да сазнате више, посетите интернет страницу health.gov.au/our-work/specialist-dementia-care-program-sdcp

Hospital to Aged Care Dementia Support Program

Hospital to Aged Care Dementia Support Program [Програм подршке од болничке неге до бриге о старим лицима са деменцијом] помаже старијим особама које живе са деменцијом да пређу из болнице у дом за старе особе или буду код куће уз подршку бриге о старим лицима. Овај програм пружа подршку болничком особљу и особљу у домовима за старе особе, старијим лицима и њиховим породицама и неговатељима:

- током њиховог боравка у болници
- када прелазе из болнице
- праћење након отпуста из болнице у окружење са подршком за негу старих лица до 3 месеца

Dementia Support Australia спроводи програм у име аустралијске Владе на 11 локација, са присуством у свакој држави и територији. Особље у болницама које учествују може упутити пацијенте који испуњавају услове у овај програм. Да сазнате више, посетите интернет страницу health.gov.au/our-work/hacdsp

Обука за бригу о лицима са деменцијом

Dementia Training Australia усавршава особље које води бригу о старим лицима и здравствене раднике за негу особа са деменцијом тако што нуди бесплатну обуку и ресурсе, укључујући:

- акредитоване стручне курсеве обуке за негу особа са деменцијом, који су бесплатни за квалификовано особље
- континуирану обуку стручног усавршавања у вези процене, дијагнозе и управљања деменцијом за лекаре опште праксе, медицинске сестре, фармацеуте, психологе, специјалисте, удружено здравство и друге релевантне професије
- обуку на лицу места за пружаоце услуга неге старих лица, укључујући, тамо где је прикладно, и знања која се односе на деменцију и ревизију животног окружења коју затим прате прилагођени пакети обуке
- заједнице праксе и могућности за напредну обуку да помогну лидерима бриге о особама са деменцијом да поделе и примене најбољу праксу и

изграде локално лидерство за бригу о особама са деменцијом за личне неговатеље

- портал за обуку преко интернета који допуњује извођење обуке лицем у лице

Нови National Dementia Training and Education Standards Framework

[Национални оквир за обуку и стандарде образовања о деменцији] пружа свеобухватне смернице како би се разумеле кључне области учења и жељени исходи у вези образовања о деменцији у широком спектру образовних окружења.

Овај оквир подржава доступно и константно образовање и начине обуке како би помогао корисницима да разумеју обуку за деменцију и пронађу вискоквалитетну обуку која је усмерена на њихове специфичне потребе за учењем.

Додатна обука у вези измењеног понашања је такође доступна. Ово укључује Приручник за измењено понашање, који се фокусира на приступе најбоље праксе са усмерењем на особу која испољава понашање, као и на специфичне измењене бихејвиоралне и психолошке симптоме.

За више информација о обуци, образовању и ресурсима, позовите **1300 229 092** или посетите dta.com.au

Побољшање привремене неге за особе које живе са деменцијом и њихове неговатеље

Овај програм има за циљ да пружи подршку неговатељима и породици која води бригу о особи која живи са деменцијом кроз приступ услугама подршке привремене неге специфичне за деменцију, што побољшава:

- квалитет и искуство привремене неге за особе које живе са деменцијом и њихове неговатеље
- добробит за неговатеље
- планирање неге за особе са деменцијом и њихове неговатеље и побољшање искуства преласка између њиховог дома и места за привремену негу

Програм је актуелан у свим државама и територијама, и пружа:

- образовање и добробит неговатеља
- иновативне приступе побољшању квалитета и искуства привремене неге за особе са деменцијом
- побољшано планирање привремене неге за особе са деменцијом
- повећану способност пружалаца неге старих особа да понуде специфичну квалитетну привремену негу за особе са деменцијом

У оквиру овог програма, Универзитет Тасманије, уз подршку Dementia Support Australia, такође нуди обуку за неговатеље старих особа да побољшају своје разумевање привремених потреба неге за особе које живе са деменцијом и њихове неговатеље.

The Dementia Respite Education and Mentoring (DREAM) [Образовање и менторство за привремену негу особа са деменцијом] пројекат усваја нов, иновативан и флексибилан приступ обуци за привремену негу, нудећи Заједницу праксе и обуку за пружаоце услуга бриге о старим лицима.

Да би сазнали више, посетите интернет страницу, health.gov.au/our-work/improving-respite-care-for-people-living-with-dementia-and-their-carers

National Aged Care Design Principles and Guidelines

Од 1. јула 2024. године, Влада Аустралије је представила National Aged Care Design Principles and Guidelines [Национални принципи и смернице за осмишљавање бриге о старим лицима] како би побољшала квалитет живота за стара лица која живе у домовима за старе особе.

Ови принципи и смернице ће пружати подршку старијим лицима која живе у домовима за старе особе тако што ће подржавати пружаоце услуга бриге о старима и стручњаке за дизајн да створе окружења која су више налик домаћој атмосфери. Старије особе, поготову оне које живе са деменцијом, имаће користи од добро дизајнираног смештаја који ствара атмосферу дома, пружа приступ отвореном простору и везу са заједницом.

Принципи и смернице ће помоћи да се створе окружења која:

- одржавају здравље и добробит особа
- подржавају осећај идентитета, достојанства и припадања
- помажу особама да остану самосталне током старења

Да би сазнали више, посетите интернет страницу health.gov.au/our-work/improving-accommodation-in-residential-aged-care

Више информација

Сазнајте више о томе шта радимо како би подржали особе које живе са деменцијом, њихове неговатеље и породице, посетите интернет страницу health.gov.au/dementia

Хајде да заједно променимо услуге бриге о старим лицима

Радимо са старијим особама, њиховим породицама и неговатељима и са сектором бриге о старим лицима како би створили боље услуге неге старих особа и боље стандарде неге старијих особа у Аустралији.

Хиљаде особа је до сада било укључено у обликовање реформи кроз анкете, вебинаре, радионице преко интернета, консултативне радове и догађаје лицем у лице.

Постоје многе могућности за пружаоце неге старих лица и особља које се бави бригом о старима да дају своја мишљења о променама у бризи о старим лицима:

- Приступите нашој е-пошта листи и будите у току са проблемима који утичу на сектор бриге о старим лицима, преко интернет странице health.gov.au/aged-care-newsletter-subscribe